

Marc conceptual de les cures

De què parlem, quan parlem de cures?

Definició de l'Organització Internacional del Treball (OIT):

Activitats realitzades per donar **resposta a “necessitats físiques, psicològiques i emocionals de les persones”**

- tant en l'esfera privada com en la pública
- tant de manera remunerada (economia formal o informal) com no remunerada

Tipologia d'activitats:

- Interacció directa amb persones (atenció física i emocional): donar de menjar, banyar, acompanyar...
- Condicions materials, entorn (comprar menjar, cuinar, netejar, escombrar, planxar...).
- Auto-cura (vetllar pel propi benestar).
- Gestió mental (programació de tasques i seguiment, coordinació d'horaris).

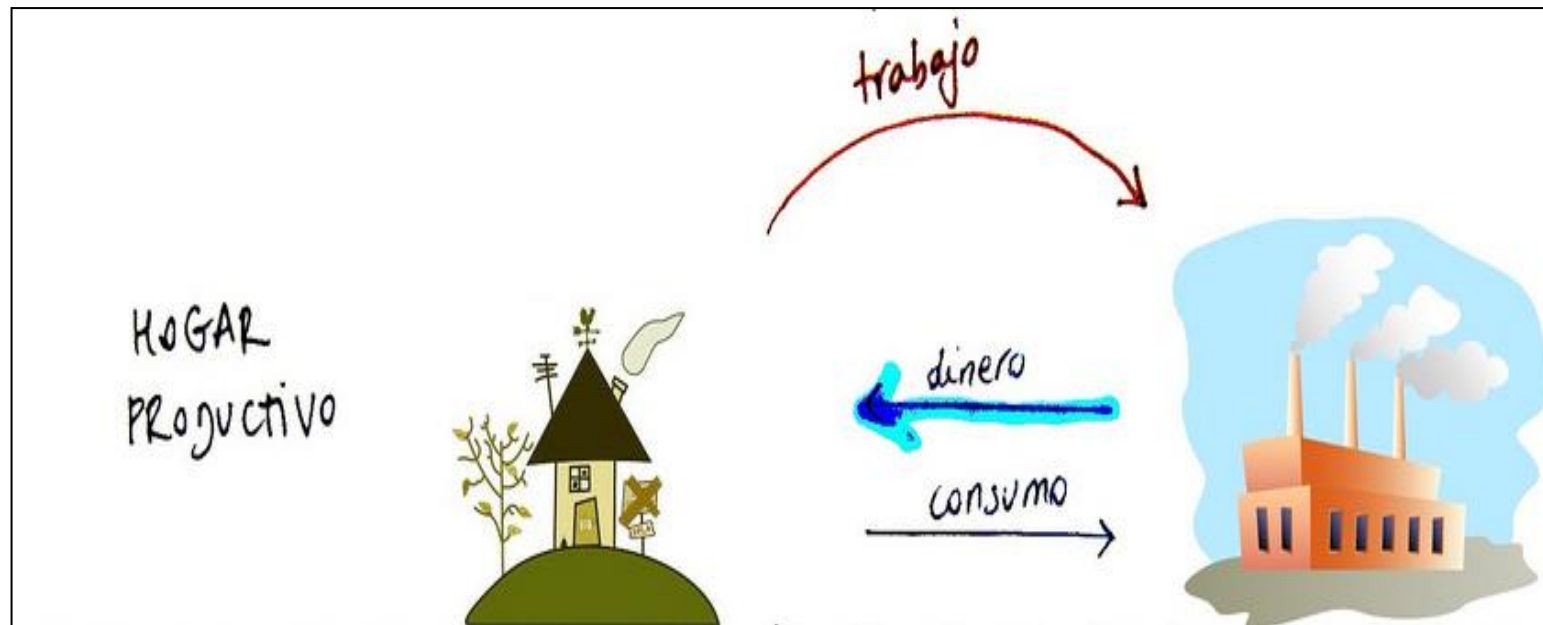
Actual model econòmic està basat en **L'HOME-XAMPINYÓ**: individualista i autosuficient, disponible per treballar sense haver d'atendre altres necessitats.

Com el xampinyó que **aparentment** brota del no res, sense nutrients i aïllat d'altres individus.

En la pràctica això no és real. Existeix un **ecosistema global invisible** però imprescindible per a la supervivència.

Treball anomenat
“productiu”: producció de béns i serveis, permet obtenir diners per consumir. *Aparentment els esmorzars es preparen sols, les camises es planxen soles...*

En realitat hi ha una part imprescindible de **treball anomenat “reproductiu” (més invisible)**: el treball de cures.

Càrrega total de treball

Tiempo dedicado al trabajo, por sexos

Horas semanales

De mitjana, les dones dediquen a treballar 7 hores més a la setmana que els homes.

Mesura de govern: Barcelona cap al dret a la cura (2025-2030)

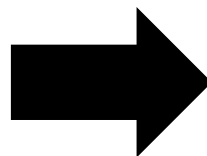
Per a una nova organització social i econòmica de les cures

**Ajuntament
de Barcelona**

**Barcelona
Activa**

Mesura de govern: Barcelona cap al dret a la cura (2025-2030)

Per a una nova organització social i
econòmica de les cures

Mesura de govern
Abril 2025

Algunes dades de context demogràfic

El 21% de la població de Barcelona té 65 anys o més. D'aquestes, 57% són dones.

Una de cada cinc persones grans viu sola.

En el 22% de les llars de Barcelona hi viuen infants i adolescents. El 13,4% d'aquestes llars són monoparentals (la majoria encapçalades per dones)..

Missió

Avançar cap a un sistema de cures **integral, corresponsable i feminista** que respongui a les necessitats de la ciutadania al llarg del **cicle vital**.

Eixos estratègics, objectius i actuacions

- 4 eixos
- 16 objectius específics
- 106 actuacions (20 destacades)
 - de consolidació: 44
 - d'increment: 23
 - noves: 39

Eix 1:

Enfortiment dels serveis públics per reduir desigualtats socials i de gènere

Objectiu 1.1:
Serveis públics per a persones grans

Objectiu 1.2:
Serveis públics per a persones amb discapacitat o malaltia

Objectiu 1.3:
Serveis públics per a la criança

Eix 2:

Economia de les cures per a la longevitat

Objectiu 2.1:
Foment del talent

Objectiu 2.2:
Impuls de l'emprenedoria, innovació social i tecnològica

Objectiu 2.3:
Suport financer i ajuts

Objectiu 2.4:
Promoció del sector

Eix 3:

Persones cuidadores, defensa de drets i corresponsabilitat entre homes i dones

Objectiu 3.1:
Suport a persones cuidadores

Objectiu 3.2:
Defensa dels drets de persones cuidadores i cuidades

Objectiu 3.3:
Creació de xarxes i empoderament comunitari

Objectiu 3.4:
Promoció de la corresponsabilitat dels homes

Objectiu 3.5:
Espai públic facilitador

Eix 4:

Aliances feministes per al reconeixement de la centralitat de les cures

Objectiu 4.1:
Visibilització de les cures amb perspectiva feminista

Objectiu 4.2:
Sensibilització sobre desigualtats socials i de gènere

Objectiu 4.3:
Aliances amb entitats i institucions

Objectiu 4.4:
Producció i gestió de coneixement

Espai d'Informació i Orientació

El centre es proposa esdevenir:

- Un punt d'informació i orientació integral sobre els recursos existents al territori.
- Un punt de trobada i relació de totes les persones protagonistes de la cura a la ciutat.
- Un espai de coordinació i treball en xarxa entre persones, professionals i entitats.
- Un centre de difusió i sensibilització en matèria de cures a la ciutadania.

Per què aquest equipament?

La cura és un concepte molt ampli que engloba totes les activitats que es fan per donar resposta a les necessitats físiques, psicològiques i emocionals d'una o més persones tant en l'esfera privada com en l'esfera pública; però, per sobre de tot, la cura és una activitat que unes persones duen a terme vers unes altres persones.

Per això, el treball de cura està incorporat en nombrosos programes, accions i equipaments de la ciutat, i la varietat de persones i col·lectius que estan implicats en la provisió i la recepció d'aquestes cures és amplíssima.

Consulta els serveis i recursos

www.barcelona.cat/ciutadcuidadora/ca/espai-barcelona-cuida/que-es

Centre de
masculinitats

Equipament municipal adreçat a la població masculina que ofereix un conjunt de recursos i serveis per **promoure el compromís personal i social en la construcció d'una societat més justa i equitativa.**

Grups de preparació a la paternitat

**Si estàs a punt de ser pare...
obre i descobreix
algunes claus!**

Ajuntament de
Barcelona

Els grups de preparació a la paternitat van dirigits a futurs pares que volen compartir l'experiència de la gestació i postpart de les seves criatures i rebre suport en el procés de paternitat.

S'hi realitzen cursos adreçats a futurs pares que visquin a Barcelona i es trobin entre la setmana 14 i 22 de gestació.

Què hi trobaràs

- Suport individual i grupal durant el procés de l'embaràs i el postpart.
- Espai on compartir eines i recursos en el naixement i la criança.
- Acompanyament per a una paternitat responsable i activa.

Ara que seràs pare

- Has imaginat com crearàs el nou vincle afectiu amb la teva filla o fill?
- Et preocupa que apareguin nous conflictes de parella pel fet de ser pare?
- Et preguntes què passarà el dia del part i com hi pots participar activament?
- Has pensat com cuidar a la criatura, acompanyar-la i gestionar el temps?

Funcionament i inscripcions

Els grups tenen una durada de set sessions, un cop per setmana, en horari de tardes.

Per a més informació truca als telèfons:

933 602 095 / 933 491 610

o pregunta a la teva llevadora.

10 idees orientadores

- Reconèixer cures com un **dret** i com un **treball**.
- Polítiques de cures **feministes**.
- Evidenciar que cuidar **empobreix**.
- Interseccionalitat. Combinar factors individuals amb **socials i estructurals**.
- **Redistribució** social: més enllà de la família/dones.
- Conciliació (activitats) + responsabilitat (agents) = **conciliació responsable**.
- Programes adreçats a **homes** (masculinitats).
- **Estrategia dual**: específiques + transversals (fiscalitat, contractació, urbanisme, mobilitat).
- **Dotació pressupostària**.
- **Evaluació**.

Moltes gràcies!

**Ajuntament
de Barcelona**

Mobilitat i cures

Una mirada integral sobre com la mobilitat urbana es relaciona amb les necessitats de cura i atenció quotidiana

Mobilitat a peu i les cures

Accessibilitat

Voreres amples i sense barreres arquitectòniques que permetin el pas segur de cotxets, cadires de rodes i caminadors

Autonomia i seguretat

Temps adequats de pas, il·luminació suficient i espais concorreguts que generin sensació de seguretat

Espais d'emmagatzematge

Àrees específiques als equipaments públics per deixar cotxets i carros de compra de manera segura

La mobilitat de cures a peu és la més freqüent, però sovint troba obstacles invisibles que dificulten la vida quotidiana

Bicicleta i cures

Cadiretes al servei de bicicletes compartides

Les limitacions actuals del sistema públic impedeixen l'ús familiar de les bicicletes compartides

Bones pràctiques internacionals

França i Viena ofereixen exemples d'inclusió de cadiretes als sistemes de bicicletes públiques

El Bicibús

Fomenta l'autonomia infantil i l'eficiència familiar mentre promou hàbits saludables des de petits

Taxi i cures

→ Barreres d'accés amb cadiretes

La manca de cadiretes disponibles limita l'accessibilitat de les famílies amb nadons

→ Cost i disponibilitat

Reservar amb antelació comporta costos elevats i no sempre garanteix la disponibilitat

→ Exclusió sistemàtica

El sistema actual exclou determinats col·lectius de manera estructural

Transport públic i cures

01

Sistema tarifari actual

*Penalitza els desplaçaments
irregulars i en forma de Z, típics de
les cures*

03

Estudi recent de Barcelona

Aporta dades rellevants sobre la relació entre tarifes i mobilitat de cures

02

Descomptes per acompanyants

*Existeixen però són poc coneguts i
difícils d'aplicar*

Distribució Urbana de Mercaderies

Males pràctiques

Ubicacions en aparcaments dificulten l'accés a persones amb criatures o mobilitat reduïda

La localització dels punts de recollida pot afavorir o dificultar la conciliació familiar

Bones pràctiques

Punts de recollida als mercats permeten accés a productes refrigerats en horaris flexibles

Una mirada complexa

Més enllà de les infraestructures

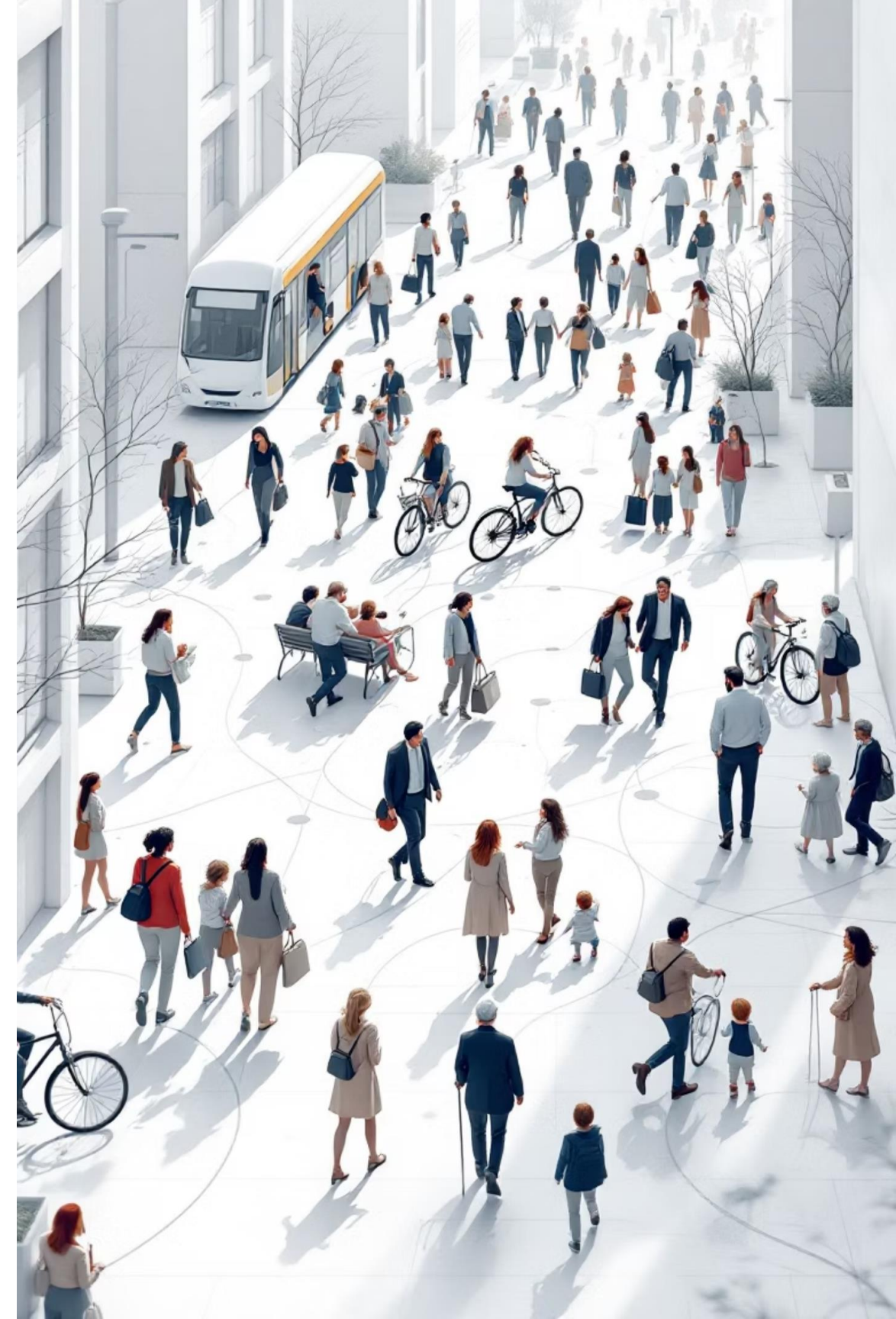
Cal considerar temps, seguretat percebuda i accessibilitat real

Visió sistèmica

La mobilitat i les cures requereixen un enfocament integral i inclusiu

Ciutats més justes

L'objectiu és construir espais urbans accessibles per a totes les persones

Moltes gràcies!

**Ajuntament
de Barcelona**